

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MADANIYAT VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI

**“Tasdiqlayman”
O‘ZDK rektori**

« » * 2020 yil

**“Kelishildi”
O‘zbekiston Respublikasi
madaniyat vazirligi**

« » * 2020 yil

**IJODIY (KASBIY) IMTIHONLAR DASTURI
VA BAHOLASH MEZONLARI**

**5150201 – San‘atshunoslik: musiqashunoslik
ta‘lim yo‘nalishi uchun**

Toshkent - 2020

Kirish

Bakalavriyat bosqichiga kiruvchi abituriyentlar uchun tuzilgan mazkur dastur - bakalavriyat ta'lim yo'nalishining 5150201 - San'atshunoslik: musiqashunoslik ixtisosligi bo'yicha ijodiy (kasbiy) imtihonlar tarkibiga kiradi.

Fanning maqsadi va vazifalari

“Musiqashunoslik asoslari” fanidan sinovlar dasturining maqsadi - abituriyentlar musiqa san'atiga oid fan tarmoqlarining tizimi haqida, ularning tub xususiyatlarini idrok etish, shakllanishi va taraqqiyot yo'lini kuzatib o'rganish, xalq musiqasi, mumtoz-an'anaviy, bastakorlik va kompozitorlik musiqa ijodiyotining ilmiy asoslari haqida chuqur tasavvurga ega bo'lganliklarini namoyish etishlari zarur.

“Musiqashunoslik asoslari” fanini o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. “Musiqashunoslik asoslari” fani yuzasidan abituriyentlar ilmiy yo'nalishlarning yuzaga kelish sabablari, atamalarning ilmiy jihatdan birdan-bir to'g'ri talqinlari, tayanch tushunchalar, musiqashunoslikning rivoj topish yo'llari hamda shu kunga qadar qo'lga kiritilgan yutuqlar va amalga oshirilgan muhim tadqiqotlar haqida bilim va ko'nikmalaraga ega bo'lishlari lozim. Bundan tashqari abituriyent o'zining kelajakdagi mutaxassis faoliyatining turli ilmiy yondoshishlarini o'rganib, shu jumladan ilmiy ishni tashkil qilish usullarini, ilmiy tadqiqotning uslubiyati va texnikasi, adabiyot, nota va boshqa manbalar bilan ishlash uslubi musiqashunoslikda qo'llaniladigan boshlang'ich axborot texnologiyalar bilan tanish bo'lishlari zarur.

Musiqashunoslik fakultetiga kiruvchi abituriyentlar quyidagi bilimlarga ega bo'lishlari lozim:

1. O'rta maxsus musiqa maktablari va kasb-hunar kollejlariining talabi hajmida jahon xalqlari Musiqashunoslik asoslarini, jahon xalqlari musiqiy madaniyatining ko'zga ko'ringan hodisalari va bosqichlarini, O'zbek Musiqashunoslik asoslarini, musiqa madaniyati va ijodiyoti namoyandalari (bastakorlar va kompozitorlar) va sohaga oid taniqli chet el va o'zbek mutaxassislarning ilmiy ishlari va maxsus adabiyotlardan xabardor bo'lishi kerak. Shuningdek, abituriyent oldiga qo'yiladigan yana muhim talablardan biri ijtimoiy-siyosiy masalalarda aniq va savodli fikr yurita olish, san'at va madaniyat sohalarida kechayotgan jarayonlardan boxabar bo'lishi, mustaqil ravishda aniq musiqiy asarni puxta tahlil qila olishi shart.

«Musiqashunoslik asoslari» bo'yicha imtihon o'zbek va rus tillarida ko'p ballik tizim asosida baholanadi. Imtihon og'zaki shakldan o'kaziladi.

Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

Abituriyent “Musiqashunoslik asoslari” fanidan o'quv dasturi doirasida to'laqonli bilimga ega bo'lgan holda og'zaki ma'lumotlarni mantiqan to'g'ri

bajarganda, muayyan davr, namoyanda yoki asar xususida to‘laqonli fikrlar bayon etganda shuningdek, fan bo‘yicha bilimlari yuqori badiiy darajada bo‘lganida qo‘yiladi. Talabaning musiqiy tarixiy va tahliliy ma‘lumotlarni yorqin, asosli va tushunarli gapirib berish mahorati namoyon bo‘lishi kerak.

Ijodiy imtihon abituriyent tomonidan bajariladigan amaliy ish (og‘zaki savol-javoblar) quyidagi mezon asosida baholanadi:

Og‘zaki

As	Savollar mazmuni	To‘liq javob uchun ball
1.	Chet el Musiqashunoslik asoslari	24
2.	Rus Musiqashunoslik asoslari	24
3.	O‘zbek xalq va an‘anaviy musiqa merosi	24
4.	O‘zbek kompozitorlik ijodiyoti	24
Jami		96

“Musiqashunoslik asoslari” bo‘yicha abituriyentlarning to‘plash mumkin bo‘lgan maksimal ball- **96 ball**.

“Garmoniya” fanidan

Fanning maqsadi va vazifalari

“Garmoniya” fanidan sinovlar dasturining asosiy maqsadi- abituriyentlarning “Garmoniya” fanidan nazariy bilim doirasi, amaliy ko‘nikmalarining shakllanganligi, musiqiy asarlar tahlili jarayonida garmonik qonuniyatlarni qay darajada bila olishini aniqlashdan iborat. Garmoniya musiqa ijrochilarining maxsus nazariy bilim darajasini belgilaydi. Professional ijro ko‘nikmalari, tabiiy iste‘dod, badiiy didning rivojlantirish bilan bir qatorda garmonik xususiyatlarni idrok etish, ijro paytida anglash qobiliyatlarini namoyon etishga hizmat qiladi. SHuningdek, musiqa muallifining asarida bayon etilgan badiiy g‘oyasining garmonik jihatlarini o‘zlashtirishga yordam beradi.

Abituriyentlar oldiga quyidagi vazifalar qo‘yiladi:

- klassik garmoniyaning nazariy qonuniyatlarini bilish;
- nazariy bilimlarni fortepianoda ijro etish orqali namoyon etish;
- garmonik qonuniyatlariga asoslangan holda bir ovozli kuyga garmonik tuzilmalarni yaratish;
- muayyan misollar asosida garmonik tushunchalarini qo‘llash;

- garmoniyani musiqiy tilning barcha tarkibiy qismlari bilan bog'lay olish;
- musiqa asarining badiiy g'oyasi va mazmunidan kelib chiqqan holda garmonik vositalarni tanlay olish.

Abiturient bilimiga qo'yiladigan talablar

Abiturient "Garmoniya" fanidan o'quv dasturi doirasida to'laqonli bilimga ega bo'lgan holda og'zaki mashqlarni xatosiz bajarganda, garmonik qonuniyatlarni yechimini fortepianoda erkin namoyon etganda, taxlil jarayonida garmonik nazariy va amaliy ko'nikmalarini namoyish qilganda, shuningdek, fan bo'yicha bilimlari yuqori badiiy darajada bo'lganida qo'yiladi. Talabning garmonik eshitish qobiliyati, garmonik tuzilmalarni fortepianoda ijro etish mahoragi yorqin namoyon bo'lishi kerak.

Kasbiy (ijodiy) imtixonda abiturient tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezon asosida baholanadi:

Og'zaki javob.

1. Musiqiy asarning garmoniya va shaklning tahlil qilish.
2. Forteapianoda:
 - a) to'rt ovozli bayonda berilgan garmonik ketma-ketlikni og'ishmalari bilan ijro etish;
 - b) berilgan tonallikda modulyatsiya ijro etish;
 - v) diatonik yoki xromatik sekvensiyalarni chalish.

BAHOLASH MEZONI:

OG'ZAKI

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1.	Musiqiy asarning garmoniya va shaklning tahlil qilish.	21,0
2.	to'rt ovozli bayonda berilgan garmonik ketma-ketlikni og'ishmalari bilan ijro etish;	24,0
3.	berilgan tonallikda modulyatsiya ijro etish;	24,0
4.	diatonik yoki xromatik sekvensiyalarni chalish.	24,0
Jami		93,0

“Garmoniya” fani uchun qo‘yiladigan maksimal ball – **93,0**

Mazkur ta’lim yo‘nalishida kasbiy (ijodiy) imtihonlarga jami qo‘yiladigan maksimal ball – 189,0 ball.

Kasbiy (ijodiy) imtixonlarni o‘tkazish tartibi

5150201 - San’atshunoslik: musiqashunoslik ta’lim yo‘nalishiga hujjat topshirgan abituriyent jadval asosida 1 soat vaqt davomida ijodiy imtihon topshiradi. Ijodiy imtihon 9⁰⁰ da boshlanadi. Imtihonlar yakka tartibda belgilangan auditoriyalarda o‘tkaziladi.

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtixon natijalari bo‘yicha konservatoriya qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay’atiga natijalar e’lon qilingan kundan boshlab 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmunida faqat o‘zining ballari haqida bo‘lsa qabul qilinadi. Lekin boshqa abituriyentlar xaqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.